

Bibliotheek van het federaal Parlement

Ontslagrecht en harmonisering van het statuut van arbeiders en bedienden

dossier nr. 126 – 20.05.2013 (bijwerking 21.11.2013)

Dit dossier bevat alleen referenties van documenten. De integrale versie is voorbehouden aan de Leden en de diensten van het federale Parlement.

Alle elektronische adressen waren toegankelijk op de datum van verschijning van het dossier. Het is echter altijd mogelijk dat bepaalde adressen worden afgeschaft of veranderd.

INHOUDSTAFEL

INLEIDING	2
BELGIE	2
Wetgeving	2
Parlementaire stukken	2
Rechtsleer	3
Documenten	6
FRANKRIJK	6
Wetgeving	6
Rechtsleer	7
Link	7
NEDERLAND	7
Wetgeving	7
Parlementaire stukken	8
Rechtsleer	8
Commentaar	8
Actualiteit	8
Links	9
OOSTENRIJK	9
Wetgeving	9
Parlementaire stukken	9
Commentaar	9
Links	10
DUITSLAND	10
Wetgeving	10
Commentaar	10
VERGELIJKEND RECHT	11

Bibliotheek van het federaal Parlement

Ontslagrecht en harmonisering van het statuut van arbeiders en bedienden

dossier nr. 126 – 20.05.2013 (bijwerking 21.11.2013)

INLEIDING

Dit dossier bevat een selectie van documentatie betreffende het ontslagrecht in België, Frankrijk, Nederland, Oostenrijk en Duitsland.

Voor België hebben de geselecteerde documenten meer specifiek betrekking op het onderscheid tussen arbeiders en bedienden, dat moest worden opgeheven ten gevolge van het arrest van het Grondwettelijk Hof van 7 juli 2011.

Dit dossier is bijgewerkt tot 21 november 2013 voor België en is afgesloten op 20 mei 2013 voor de andere landen.

BELGIE

Wetgeving

Wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten (art.2, 3, 58-65, 78-86)

Collectieve arbeidsovereenkomst nr. 75 van 20 december 1999 betreffende de opzeggingstermijnen van de werklieden

Parlementaire stukken

Wetsontwerp van 21 november 2013 betreffende de invoering van een eenheidsstatuut tussen arbeiders en bedienden inzake de opzeggingstermijnen en de carensdag en begeleidende maatregelen

Wetsvoorstel van 20 februari 2013 tot schrapping van de carensdag

Wetsvoorstel van 27 juli 2011 tot wijziging van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten, teneinde de carensdag bij de arbeiders af te schaffen

Wetsvoorstel van 30 juni 2011 tot wijziging van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten, teneinde de carensdag bij de arbeiders af te schaffen

Wetsvoorstel van 19 januari 2011 tot invoering van een eenheidsstatuut voor werknemers

Bibliotheek van het federaal Parlement

Ontslagrecht en harmonisering van het statuut van arbeiders en bedienden

dossier nr. 126 – 20.05.2013 (bijwerking 21.11.2013)

Wetsvoorstel van 16 november 2010 tot wijziging van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten voor wat betreft de opzeggingstermijn voor werklieden

Wetsvoorstel van 16 november 2010 tot wijziging van de wetgeving inzake gewaarborgd loon en tot afschaffing van de carensdag

Wetsvoorstel van 1 oktober 2010 tot wijziging van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten, teneinde de bescherming tegen willekeurige afdanking ook te doen gelden voor de bedienden ouder dan vijftig jaar

Voorstel van resolutie van 16 augustus 2010 betreffende het statuut van de werknemer en de afschaffing van het onderscheid tussen arbeider en bediende

Rechtsleer

ROOS, P., « Arbeidsovereenkomsten van bepaalde duur opzegbaar vanaf 2014 ? », *Soc.Weg.*, 2013, afl.19, 2-3

BEUSCART, A., WATTIEZ, A., "L'harmonisation des statuts ouvrier et employé: aperçu de la question", *Le Pli juridique*, 2013, n°25, 27-35

LENAERTS, L., « Arbeiders-bedienden : mag het wat vroeger zijn ? », *Juristenkrant*, 2013, afl.275, 11

SERROYEN, C., "Eén werknemersstatuut: geen weg terug", *De gids op maatschappelijk gebied*, 2013, afl.9, 10-14

D'HONDT, A., "Finaal compromisvoorstel van de minister van Werk", *R.A.B.G.*, 2013, afl.15, 1105-1108

VAN HERPE, K., "Eenheidsstatuut: de kogel door de kerk?", *Soc.Weg.*, 2013, afl.13, 2-6

VANACHTER, O., "Het werknemersstatuut: uitdaging voor het arbeidsrecht en de economie", *De gids op maatschappelijk gebied*, 2013, afl.6, 1-4

DEBREY, O., « La distinction ouvriers/employés et le droit du licenciement en Belgique : une révolution annoncée », in X., *Justitie: vraagstukken en perspectieven voor morgen. La justice: enjeux et perspectives de demain*, Limal, Anthemis, 2013, 213-229

LENAERTS, L., «Wie A zegt, moet B zeggen of moet wie A(rbeider) zegt, B(ediende) denken ?», in X., *Justitie: vraagstukken en perspectieven voor*

Bibliotheek van het federaal Parlement
Ontslagrecht en harmonisering van het statuut
van arbeiders en bedienden
dossier nr. 126 – 20.05.2013 (bijwerking
21.11.2013)

morgen. La justice: enjeux et perspectives de demain, Limal, Anthemis, 2013, 195-211

KNAEPEN, P., « L'harmonisation des délais de préavis », *C.H. CRISP*, 2013/5, n°2170, 1-40

KONINGS, L., VAN HERPE, K., "Het eenheidsstatuut: de klok tikt...", *Soc.Weg.*, 2013, afl.9, 14-18

LIETAERT, B., « Russische roulette in het arbeidsgerecht », *Juristenkrant*, 2013, afl.268, 11

PELTZER, L., PLASSCHAERT, E., "Vers une harmonisation des statuts d'ouvrier et d'employé: un long fleuve tranquille? Un état de la question et quelques réflexions prospectives », in PLASSCHAERT, E., RIJCKAERT, O. (sous la direction de), *Le droit social en chantier(s)*, Bruxelles, Larcier, 2012, 9-47

BOONE, R. , "De tijd dringt voor een nieuw arbeidsrecht", *Juristenkrant*, 2012, afl. 241, 8-9

BORTELS , H., « Het Grondwettelijk Hof, een buitengewone wetgever", noot onder GwH. nr. 125/2011 van 7 juli 2011, *T.B.P.*, 2012, afl.1, 42-50

CHUFFART, G., AMERIAN, A., "Le licenciement abusif des ouvriers: une évolution nécessaire", *J.T.T.*, 2012, n°1119, 65-68

CLAEYS, T., ENGELS C., QUINTYN, I., DEJONGHE, D., « La formule Claeys dans la tourmente. Plaidoyer pour un nouveau droit du licenciement », *J.T.T.*, 2012, n°1138, 369-378

CLESSE, J., MORTIER, A., « La loi du 12 avril 2011. Une étape vers l'abolition de la distinction entre ouvriers et employés », in CLESSE, J., DUMONT, M. (sous la direction de), *Questions choisies de droit social*, Limal, Anthemis, 2012, 7-46

CRAUWELS, A., « De IPA-wet : het wel en wee van de nieuwe opzeggingstermijnen », *Oriëntatie*, 2012, 7, 166-178

CUYPERS, D., « Het Belgische ontslagrecht na de IPA-Wet en na het arrest van het grondwettelijk Hof van 7 juli 2011. Stand van zaken. Algemene beschouwingen en verder...", in BAYART, C., CUYPER, D.(eds), *De IPA-wet en het Belgische ontslagrecht*, Brugge, Die Keure, 2012, 31-66

JOASSART, P., « La fin de la distinction entre ouvriers et employés imposée par la Cour constitutionnelle : quelles conséquences ? », Observations sous C.C. n°158/2011 du 7 juillet 2011, *J.T.T.*, 2012, n°1115, 2-5

Bibliotheek van het federaal Parlement
Ontslagrecht en harmonisering van het statuut
van arbeiders en bedienden
dossier nr. 126 – 20.05.2013 (bijwerking
21.11.2013)

LEUR, A., « Kan het onderscheid tussen arbeiders en bedienden definitief opgelost worden? », *De gids op maatschappelijk gebied*, 2012, afl.4, 38-40
VANDER ELST, H., « Eenheidsstatuut : veel meer dan gelijke opzegtermijnen », *De Gids op maatschappelijk gebied*, 2012, afl.11, 1-3

VAN PRAET, J., « De gelijkschakeling van arbeiders en bedienden : de gevolgen van het arrest nr.125/2011 van het Grondwettelijke Hof voor de wetgever en de rechter », in BAYART, C., CUYPERS, D.(eds), *De IPA-wet en het Belgische ontslagrecht*, Brugge, Die Keure, 2012, 9-28

VERSTRAELEN, S., "Toen barstte de bom: het Grondwettelijke Hof handhaaft in een prejudicieel arrest de gevolgen van een vastgestelde ongrondwettigheid", noot onder GwH. nr.125/2011 van 7 juli 2011, *R.W.*, 2011-12, afl.28, 1230-1241

WANTIEZ, C., WANTIEZ, M., "La loi du 12 avril 2011: les conventions sur préavis et autres commentaires", *J.T.T.*, 2012, n°1127, 193-195

ABU DALU, F., « On n'est jamais si bien servi que par soi-même : la Cour constitutionnelle et la limitation des effets dans le temps de ses arrêts rendus sur question préjudicielle », obs. sous C.C. n°125/2011 du 7 juillet 2011, *J.L.M.B.*, 2011, n°29, 1437-1439

BEUTELS, S., THEEUWES, B., « Nieuwe ontslagregeling, (voorlopige) aanzet tot eenmaking arbeiders-en bediendenstatuut ? », *N.J.W.*, 2011, afl.251, 670-680
BOSSELAER, M., « Grondwettelijk Hof verklaart onderscheid arbeiders-bedienden ongrondwettelijk », *Soc. Weg.*, 2011, afl.15, 5-7

CLAEYS, T., ENGELS, C., QUINTYN, I., DE JONGJE, D., « De formule Claeys in woelige wateren. Pleidooi voor een nieuw ontslagrecht », *Oriëntatie*, 2011, afl.10, 294-307

DE GANCK, C., "De IPA-wet", *R.A.B.G.*, 2011, afl.15, 1088-1091

HENRY, O., "Premiers pas significatifs vers un statut commun ouvrier-employé?", *Orientations*, 2011, n°5, 2-9

KEFFER, F., « La motivation du licenciement en droit belge », *Rev.dr. ULg*, 2011, 435-448

LAUREYS, T., « Eenheidsstatuut bis : gedaan met alle verschillen tussen arbeiders en bedienden vanaf ten laatste 8 juli 2013 », *De Venn.*, 2011, afl.8, 10-11

LAUREYS, T., "Eerste voorzichtige stap naar een eenheidsstatuut voor arbeiders-bedienden vanaf 2012, *De Venn.*, 2011, afl.6, 10-11

Bibliotheek van het federaal Parlement
Ontslagrecht en harmonisering van het statuut
van arbeiders en bedienden
dossier nr. 126 – 20.05.2013 (bijwerking
21.11.2013)

LIETAERT, B., "Arbeiders/bedienden, IPA en hebbende dieren, *Juristenkrant*, 2011, afl.224, 12

MAHIEU, M., PIJCKE, G., "Aménagement dans le temps des effets des arrêts rendus sur question préjudicielle : la Cour constitutionnelle a franchi le cap », obs. sous C.C. n°125/2011 du 7 juillet 2011, *J.T.*, 2011, n°6452, 714-719

NAGELS, M., RENETTE, S., "Voorbij het onderscheid tussen arbeiders en bedienden: de gevolgen van een rechterlijke herkwalificatie", *Oriëntatie*, 2011, afl.6, 162-170

NERINCKX, S., VANDENPLAS, L., "Opzeggingstermijnen in de ban van het gelijkheidsbeginsel. De wet van 12 april 2011 en het arrest nr. 125/2011 van het Grondwettelijk Hof", *Oriëntatie*, 2011, afl.10, 308-324

THERY, L., DUPONT, N., « Echos de la place Royale (distinction ouvriers-employés), Echo's van het Koningsplein (onderscheid arbeiders-bedienden)", *C.D.P.K.*, 2011, afl.4, 557-566

VAN HIEL, I., "Geduld Grondwettelijk Hof over onderscheid arbeiders-bedienden is op", noot onder GwH. nr.125/2011 van 7 juli 2011, *Juristenkrant*, 2011, afl. 233, 1-2

VERMEULEN, L., "Wie betaalt rekening voor ongrondwettig onderscheid arbeider-bediende?", *Juristenkrant*, 2011, afl.233, 11

WESTRADE, M., « Pour une dynamique du droit », Observations sous C.C n°125/2011 du 7 juillet 2011, *J.L.M.B.*, 2011, n°29, 1434-1436

BOSCHMANS, K., JANSSENS, G., "Op zoek naar een modern ontslagsysteem", *VKW Beleidsnota*, 2010, afl.44, 8p.

Documenten

Arrest van het Grondwettelijk Hof nr. 125/2011 van 7 juli 2011

[COCKX, B., VAN DER LINDEN, B., *Welke ontslagbescherming in België?*, Regards économiques, Focus 18 april 2013](#)

FRANKRIJK

Wetgeving

Code du travail, art. L1231-1 à 1234-13 et L1235-10 à 1235-17.

Bibliotheek van het federaal Parlement
Ontslagrecht en harmonisering van het statuut
van arbeiders en bedienden
dossier nr. 126 – 20.05.2013 (bijwerking
21.11.2013)

Rechstleer

BALLOT É., « Le conflit des droits fondamentaux lors de la rupture du contrat de travail », *La Semaine juridique social*, 2013, p. 1168.

PÉLISSIER J., AUZERO G., DOCKÈS E., *Droit du travail*, Dalloz, Paris, 2013.

SERVERIN E., VALENTIN J., KIRAT T., SAUZE D., DALMASSO R., « Évaluer le droit du licenciement. Comparaison des droits et des procédures, mesure des actions », *Revue de l'OFCE*, 2008, n° 107, p. 29 à 60.

CHAUMETTE P., « La motivation de la rupture unilatérale du contrat de travail en droit français ? Une asymétrie entre pouvoir et liberté », dans *Motivation et motifs du congé. Actes de l'après-midi d'étude organisée par le Département de droit social et économique de l'UCL le 27 mai 2005*, Kluwer, Diegem, 2005, p. 39 à 59.

Link

[Ministère du Travail, de l'Emploi, de la Formation professionnelle et du Dialogue social.](#)

NEDERLAND

Wetgeving

[Burgerlijk Wetboek, boek 7 : art. 667-686](#)

[Buitengewoon Besluit Arbeidsverhoudingen 1945 ; art. 1,2,3,6,9](#)

[Ontslagbesluit](#)

[Reglement ontslagadviescommissie UWV 2010](#)

[Beleidsregels ontslagtaak UWV](#)

Bibliotheek van het federaal Parlement
Ontslagrecht en harmonisering van het statuut
van arbeiders en bedienden
dossier nr. 126 – 20.05.2013 (bijwerking
21.11.2013)

Parlementaire stukken

[Voorstel van wet van het lid Koser Kaya tot wijziging van het Buitengewoon Besluit Arbeidsverhoudingen 1945, het Burgerlijk Wetboek en enkele andere wetten ter verbetering van de rechtsbescherming bij ontslag. Stuk Tweede Kamer 33075](#)

Rechtsleer

BIJ DE VAATE, V., "Herziening ontslagrecht : over Italië, preventieve ontslagprocedures en het regeerakkoord», *N.J.B.*, 2012, afl. 41, 2895-2902

X, "Geen aanbevelingen kantonrechters voor ontslagvergoeding", *N.J.B.*, 2012, afl. 40, 2871-2872

KOTTER, R., "Koser Kaya, Lenteakkoord en Hoofdlijnennotitie Kamp. Van oude dingen die voorbij gaan ...», *N.J.B.*, 2012, afl.34, 2339-2345

X, « Arbeidsrechtelijke voornemens. Lenteakkoord onder vuur », *N.J.B.*, 2012, afl. 25, 1768-1769

ZEKIC, N., « Ontslag in Nederland en België", *Ars Aequi*, 2011, afl. 12, 897-904
X, « Initiatiefwetsvoorstel ontslagrecht », *N.J.B.*, 2011, afl. 40, 2763-2764

Commentaar

[Ontslagprocedure via UWV Werkbedrijf](#)

[Brochures ontslagprocedure via UWV Werkbedrijf](#)

[Ontslagprocedure via de rechter](#)

Actualiteit

Overzicht van maatregelen, 11-04-2013 (nrs. 34-46)

Stichting van de Arbeid : Perspectief voor een sociaal en ondernemend land : uit de crisis, met goed werk, op weg naar 2020, 11-04-2013 (blz. 28-31)

Sociaal akkoord maakt ontslagrecht nog complexer.

Actualiteiten – ontslagprocedure.

Bibliotheek van het federaal Parlement

Ontslagrecht en harmonisering van het statuut van arbeiders en bedienden

dossier nr. 126 – 20.05.2013 (bijwerking 21.11.2013)

AWVN - Kantonrechtersformule verdwijnt.

Nieuwe vergoeding bij kennelijk redelijk ontslag (= schade x toerekening + immateriële schade) - getroffen voorziening ?

Links

[Ontslag. Informatie Rijksoverheid](#)

[Kantonrechtersformule](#)

OOSTENRIJK

Wetgeving

[Angestelltengesetz](#)

[Arbeitsverfassungsgesetz : § 40, § 105-107](#)

[Betriebliches Mitarbeiter - und Selbständigenvorsorgegesetz: § 1-48](#)

[Federal act on corporate staff and self-employment provision: § 1-48](#)

[Allgemeines bürgerliches Gesetzbuch : § 1159-1159c](#)

[Gewerbeordnung 1859: §77](#)

Parlementaire stukken

[Anfragebeantwortung. BM für Arbeit, Soziales und Konsumentenschutz. \(Fragen 11 -12\)](#)

[Entschliessung des Nationalrates vom 15. Juni 2011 betreffend Modernisierung und Kodifizierung des Arbeitsvertragsrechts.](#)

Commentaar

Corporate provision for everyone. Federal ministry of labour, social affairs and consumer protection.

Bibliotheek van het federaal Parlement
Ontslagrecht en harmonisering van het statuut
van arbeiders en bedienden
dossier nr. 126 – 20.05.2013 (bijwerking
21.11.2013)

[Kündigungsfristen und -termine. Unternehmensservice Portal. 01/01/2013.](#)

Beendigung von Arbeitsverhältnissen. Broschüre 2013

Abfertigung : neu und alt. 2013

[Employment protection legislation database. Austria. ILO. 2012](#)

[ÖAAB calls for same labour law for blue-collar and white-collar workers.](#)

Severance pay reform in Austria("Abfertigung neu"). 2007

Links

[Betriebliche Mitarbeiter und Selbständigenvorsorge. Bundesministerium für Arbeit, Soziales und Konsumentenschutz.](#)

[Portal Beendigung Arbeitsverhältnis.](#)

[Portal Abfertigung neu](#)

DUITSLAND

Wetgeving

[Bürgerliches Gesetzbuch : § 622-630](#)

[Civil code : § 622-630](#)

[Kündigungsschutzgesetz.](#)

[Betriebsverfassungsgesetz : § 102](#)

[Works constitution act \(Betriebsverfassungsgesetz\) : § 102](#)

Commentaar

La protection sociale. Vue d'ensemble. Ministère fédéral du travail et des affaires sociales. Janvier 2012. (p. 38-40,p. 43-46)

Kündigungsschutz.Bundesministerium für Arbeit und Soziales. Jan. 2012

Bibliotheek van het federaal Parlement
Ontslagrecht en harmonisering van het statuut
van arbeiders en bedienden
dossier nr. 126 – 20.05.2013 (bijwerking
21.11.2013)

[Employment protection legislation database. Germany.ILO 2012](#)

International dismissal survey. October 2012. Laga (p. 54-56)

International encyclopaedia of law. Labour law –Germany. The individual employment relationship.

[Wrongful dismissals in the federal republic of Germany. 2005](#)

VERGELIJKEND RECHT

Comparative study dismissal cost: blue collar versus white collar workers in a transnational perspective.(September 2012)

International dismissal survey (October 2012)

A comparative look at dismissal costs and issues across Europe (June 2012)

[International Labour Organization \(ILO\). Employment protection legislation database](#)

[OECD Indicators of Employment Protection](#)

[European industrial relations observatory on line](#)